



Kyrkomötet
Motion 2026:5
av Göran Aspgren

Överprövning av fastighetsaffärer

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda

1. kyrkostyrelsens möjlighet att överpröva församlingars och stifts försäljningar av fastigheter och andra för Svenska kyrkan viktiga egendomar,
2. möjligheten till materiell beslutsprövning av beslut i församlingar och stift.

Motivering

Vi har inom Svenska kyrkans församlingar de senaste åren sett försäljningar som har varit både ogenomtänkta och ansvarslösa. Egendomar som kyrkor och annat har sålts till långt under reella marknadsvärden eller för kyrkan viktiga andliga värden. Dessa ekonomiska skador har blivit oreparabla för all framtid. Ett sådant skräckexempel är försäljningen av Johannes kyrka i Stockholms stift, där kyrkan såldes till en katolsk församling. Det hela hade genom dålig planering börjat som en renovering och ombyggnad som i sig var ansvarslös och kostade stora ekonomiska resurser.

Följden blev slutligen att kyrkan behövde säljas, då den kostade församlingen alltför stora resurser. I spåren av Johannes kyrkas försäljning agerade flera förtroendevalda ansvarslöst och skodde sig dessutom själva på försäljning av kyrkan. Förutom försäljning av Johannes kyrka gjorde de inblandade kyrkorådsledamöterna en försäljning av en av församlingen ägd bostadsfastighet på ett sätt där dessa ledamöter tillskansade sig lägenheter till sig själva, genom ett fullständigt korrupt agerande. Biskopen och stiftet har inte haft en tillräcklig insyn i dessa affärer och dessutom haft otillräckliga verktyg och makt för att förhindra eller återkalla dessa affärer. Det finns pågående misstänkta oegentligheter inom egendomsutskott inom stift, i församlingar och pastorat inom hela Svenska kyrkan. Bolagsbildningar där ledamöter privat har inflytande är inte ovanliga.

För att förhindra att liknade händelser, där stora tillgångar från Svenska kyrkan förvaltas på ett oegentligt sätt, är motionens syfte att kyrkostyrelsen ska utreda om att kunna få utöva insyn, ompröva och förhindra att fastigheter och egendomar förvaltas och säljs på ett oriktigt, oegentligt samt ibland dessutom olagligt sätt. Ett alternativt sätt att få vissa beslut överprövade är att införa möjligheten till materiell beslutsprövning som innebär att sakfrågans innehåll vägs in i beslutsprövningen; alltså om ett beslut är lämpligt i sak eller om det följer gällande bestämmelser och riktlinjer. Med nuvarande ordning med beslutsprövning av lokala beslut tar domkapitlet bara hänsyn till om en fråga är beslutad på formellt rätt sätt. Samma sak i nästa instans, överklagandenämnden på nationell nivå.

Stockholm den 8 juni 2026

Göran Aspgren (FiSK)